

תוספת שבת

השבוע העלון
לרפואת הגר'
ראובן רפאל
יוסף בן שרה
חיה שליט"א
לרפוא"ש
בתושח"י

זמני הדלק"נ שבת פרשת תזריע מצורע
ירושלים: 6:44 מוקדם: 6:34
בני ברק: 6:59 מוקדם: 6:49
מודיעין עילית: 6:53 מוקדם: 6:43
חיפה: 6:53 מוקדם: 6:43
טבריה: 6:50 מוקדם: 6:40

מדברי רבותינו זצוק"ל ושיבדלחט"א במעלת תפילת מנחה בערש"ק וקדושת השבת

עבר פסח?? כתבו הזוהר והרמח"ל: קדושת השבת למעלה מכל המועדים!!

ובערוך השולחן כתב (סי' רמ"ב ס"ב) "קדושת שבת למעלה מכל הקדושות וברכתה למעלה מכל הברכות, ולכן נתקדשה ונתברכה מראשית הבריאה כדכתיב (בראשית ב, ג) ויברך אלקים את יום השביעי ויקדש אותו, והיא מקור הברכה לכל ימות החול.

ולכן נצטוו ישראל על השבת בשבעה פרשיות שבתורה, בפרשת בשלח ויתרו ומשפטים וכי תשא וויקהל ואמור וואתחנן, להורות שכל שבעה ימי השבוע בשבת תלויים, ולכן אנו מזכירים בכל יום את השבת שאומרים בשיר של יום "ראשון בשבת" ו"שני בשבת" וכן כולם".

במעלת ברכת השבת

כן חילול שבת גורם לבוא כליה בנכסיו פתאום והוא הדליקה או שאר עניני הפסד כבזה וכיוצא בזה. [והוא אחד מן הסיבות שמצוי כהיום שבעלי כיסין יורדין מנכסיהם בזמן לא כביר והוא מפני שבעו"ה נתרבה חילול שבת בעולם]. וכל שכן אם נכסיו נתרבו ע"י חילול שבת גופא בודאי יסובב איזה מאורע לבסוף ויכלו נכסיו פתאום". (החפץ חיים, נדחי ישראל פרק לט)

והביא מרן הגר"י זילברשטין שליט"א בשם ספר תולדות אדם על הצדיק רבי זלמן (אחי הגר"ח מואלז'ין) שמחה בשכינו שלא שמר שבת כראוי, וכשהשכן אמר לו מה משנה לך ענה לו שמחלל שבת מצוי אצלו שריפות, (שבת קיט) ואוי לרשע ואוי לשכינו, וכשהאש תפרוץ אצלך אני גם עלול להנזק. [וממילא למד מזה הגר"י זילברשטין שליט"א, שאם פרצה שריפה לשכן הוא חייב מדיני שמים על הנזקין...]

וסיפר מרן הגר"י ל' שטינמן זיע"א: אומרים על מרן החפץ חיים שפעם בא אצל יהודי עשיר, וביקש ממנו נדבה לישיבה, ונתן לו, אח"כ התחיל החפץ חיים לבכות, ואמר "יד כזו של זהב ישרפו בגיהנום", ובכה... כי הוא "הרגיש" שבן אדם הזה שנותן את הכסף, הרי "יקבל גיהנום", ובכה על זה שיד כזו של זהב ישרפו בגיהנום...

ואנחנו לא במדרגה הזאת, אבל החפץ חיים היה באמת "המאמין האמיתי", שהרגיש וראה הכל, ואמונה הי' אצלו ממש בחוש! הוא "הרגיש" את הכל, וכשראה שאחד עושה עבירה, הוא הרגיש בחוש האיך שישרף בגיהנום... ואנחנו רחוקים מאד מזה, ע"כ.

וכתב באגלי טל, (הקדמה) "ומובן שכשם ששמירת שבת שקול ככל המצות. כן ללמוד וללמד בהלכות שבת שקול כללמוד וללמד בכל המצות".

וז"ל: "ואמנם, גזרה החכמה העליונה להוסיף לישראל קידוש על קידוש, ונתנה להם ימי קודש מלבד השבת, שבהם יקבלו ישראל מדרגות ממדרגות הקידוש, אמנם כולם למטה ממדרגת השבת, השפעתו וקידושו". (רמח"ל, דרך ה' ח"ד פ"ז, ה)

וכך גם אומרים בתפילת ליל שבת "וקדשתו מכל הזמנים", וכתב בזה ר' צדוק הכהן (פרי צדיק, ויצא, ג) "וסתם זמנים היינו קדושת שלוש רגלים שנכלל בקדושת שבת גם קדושתם". עוד יש לציין מה שכתב השל"ה (חולין, תורה אור אות צט) "הרי כל הימים קדושים, ושבת קודש קדשים", וכן הובאה לשון זו בשם הגר"א.

כל הברכות תלויות ביום השבת

"רבי יצחק אמר, כתיב 'ויברך אלקים את יום השביעי' וכתב במן (שמות טז, כו) 'ששת ימים תלקטוהו וביום השביעי שבת לא יהיה בו', כיון דלא משתכחי ביה מזוני מה ברכתא אשתכח ביה, אלא הכי תאנא כל ברכאין דלעילא ותתא ביומא דשביעאה תליין, ותאנא אמאי לא אשתכח מנא ביומא שביעאה משום דההוא יומא מתברכאן מיניה כל שיטא יומין עילאין, וכל חד וחד יהיב מזוניה לתתא, כל חד ביומו מההיא ברכתא דמתברכאן ביומא שביעאה". (זוהר פרשת יתרו פח.)

[תרגום: רבי יצחק אמר, כתוב 'ויברך אלקים את יום השביעי', וכתוב במן 'ששת ימים תלקטוהו וביום השביעי שבת לא יהיה בו', כיון שלא נמצא בו מזונות, איזו ברכה נמצאת בו. אלא כך שנינו, כל הברכות שלמעלה ושלמטה תלויות ביום השביעי, ושנינו, למה לא נמצא מן ביום השביעי, משום שמא אותו יום מתברכים כל ששת הימים העליונים, וכל אחד ואחד נותן מזונו למטה, כל אחד ביומו מאותה ברכה שמתברכים ביום השביעי].

ברכת ה' היא תעשיר ע"י השבת, ולהיפך ע"י חילול שבת

"ויברך אלקים את יום השביעי ויקדש אותו, כתיב (משלי י) ברכת ה' היא תעשיר ולא יוסיף עצב עמה, ברכת ה' היא תעשיר זו השבת שנאמר ויברך אלקים את יום השביעי". (בראשית רבה בראשית יא, א)

"וגדול עוון חילול שבת מאד ובעבור זה מצוי דליקות, כמאמרם (שבת קיט:) אין הדליקה מצויה אלא במקום שיש בה חילול שבת שנאמר וכו'. וטעם הדבר הוא, שכשם ששמירת שבת גורם להתברך מה' ובא לידי עשירות כמאמרם על הפסוק ברכת ה' היא תעשיר ואמרו במדרש דזו היא השבת ששבת גורם השפעה בעולם,

לפרשת תזריע מצורע נביא סיפורים נפלאים על 'שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו' עם מרן החפץ חיים והגר"א נויבירט זצ"ל, וניסים בזמן השואה בזכות שמירת הדיבור בבית כנסת ושמירת השבת.

של אביו רבי אהרן זצוק"ל בהולנד, שכידוע היה בית הכנסת היחיד שלא נחרב בהולנד בזמן השואה, ואפי' חלון אחד לא

בביתו של הגר"ר יוסף נויבירט שליט"א (ראובן רפאל יוסף בן שרה חיה לרפוא"ש), מופיע השלט שהיה תלוי בבית הכנסת

שמירת השבת שהצילה

רבי יוסף נויבירט שליט"א שהיה קטן בתקופת השואה סיפר שפעם אחת הגיע שליח והביא מברק בעיצומה של השבת, ואביו היה בטוח שהשליח נשלח בשבת כדי לבדוק אם הם יהודים, וממילא זה פיקו"נ לפתוח ולחתום על המברק בשבת, אבל אביו העדיף לא לחתום בעצמו והורה לר' יוסף הקטן שיחתום ביד שמאל שיהיה בשינוי, ואכן השליח הסתלק וכולם נשמו לרווחה,

יצויין שבזמן השואה יוסף הקטן ששערו הבהיר דמה לגרמנים, שוטט בחוץ בזמן השואה וכל פעם שנתקל בתפילין ומזוזות שהיו מושלכים ברחוב עשה עצמו נופל ודחפם למכנסיו ולאחמ"כ קברם בחצר הבניין, וכן יחד עם אחותו דאג למחייית משפחתו בשואה, למשל אחותו ע"ה היתה עוזרת בית אצל משפחה הולנדית, בית שופט בית המשפט, כדי שגם אם ימותו היא תינצל.. וכמו שיעקב אבינו בזמנו חילק את משפחתו לשני מחנות, אבל כשסיפרה לאביה שהיא נאלצת לעבוד קשה בשבת, כי בעלי הבית נערכים לחגיגות יום א' שלהם, לאחר כמה שבתות כאלו הוא אמר לה לחזור אליו לשבת, אפי' ששם היא יותר "בטוחה", ובדיוק באותה שבת קודש בית השופט הופצץ בהפצצה מהאוויר וכל יושביו נהרגו, וחייה ניצלו.

השבת גם הגינה על רב אהרן זצ"ל שיום אחד לא הרגיש טוב, והלך לרופא וביקש תרופה, גם לכאבו וגם ביקש מרשם לרעל עכברים, שהסתובבו בביתם, והרופא החליף ביניהם, ובליל שבת שטעם את התרופה הרגיש שטעמה מר ונמנע מלאוכלה עד יום א', שאין לטעום דבר מר בשבת, ועד אז התברר שהחליפו התרופות והיה מסתכן אם היה אוכל הרעל עכברים..

בזמנו (לאחר השואה) השתמשו עם נייר עיתון בשירותים, ולא היה טישו כמו היום והגר"א נויבירט זצ"ל כתב לבתו יוכבד: אל תשכחי לדאוג עבור שבת לנייר נקי, לא עם דפוס, אסור להחזיק בבית שימוש נייר מודפס, בעיקר אם הוא מעיתון דתי, יכולים להיות בו פסוקים, וזה קדוש, אני מבקש להקפיד על כך מאוד! (ניסי השואה מופיעים בתחילת ספר שמירת שבת, ובספר בראש מורם שהוציאה אחותו יוכבד גולד שתחי')

נשבר מההפצצות... ואביו תלה זאת בגלל הקפדתו הרבה שלא ידברו דברי חולין בבית הכנסת, בשלט כתוב כך: "בן אדם זכור, כי התפילה היא דין, תפילה בלא כוונה כגוף בלא נשמה, החיים והמוות ביד הלשון". (יצויין שגם באנטוורפן שבבלגיה היה ביהכנ"ס "אייזנמן" שהקפידו ע"כ ולא נחרב בשואה, וכמו שהעיד הבית ישראל)

הגר"א אהרן נויבירט זצ"ל קיבל על עצמו לפני חתונתו, שאם חלילה יאחר לתפילת שחרית ויגיע אחרי "ברוך שאמר" יצום חצי יום, ואם חס וחלילה יגיע לבית כנסת אחרי "ברכו" יצום יום שלם, הוא עמד בהחלטה שלו כל חייו, והקפיד על זמני התפילות בשמחה של מצוה.

יצויין שאימו הרבנית שרה חיה נויבירט ע"ה זכתה להדליק נרות שבת גם במחבואה בזמן השואה והיא השתמשה לזה במשחה שומנית שנתן לה רופא שעזר למשפחה, וכן הקפידה מאד על מנהג אכילת דגים בשבת, ועל אף שאחד הגזירות הראשונות של הנאצים היה לאסור על יהודים לקנות דגים, היא לא ויתרה, והסתכנה וקנתה דגים ואפי' הכינה גם לעצורים יהודים שהיו במחנות בהולנד, והסתכנה פעמים גם שקנתה דגים וגם על הקשר ששמרה עם עצירים במחנות...

באחד הימים הגרמנים הריחו שמתבשלים דגים ונכנסו לביתם ושאלו מה זה? וענתה להם בחיך: אלו דגים למסיבה! והם הסתלקו... ובפעם אחרת שהגרמנים הגיעו לביקורת עמד על השולחן משלוח דגים מוכן לשליחה, והמחפשים כלל לא ראו את החבילה, הם ערכו חיפוש קצר והלכו לדרכם...

"תאמר שמצאת בראדין יהודי ישיש שכל שניו שלמות"

אחד הרבנים הנודעים שפיארו את קהילות הקודש בגרמניה קודם המלחמה, אשר פעלו רבות לחיזוק ההלכה ומניעת ההתבוללות

בכרם בית ישראל, היה הגאון הגדול רבי אהרן נויבירט זצ"ל. אביו של הגאון הגרי"י נויבירט זצ"ל, ראש ישיבת 'חכמת שלמה' ובעל 'שמירת שבת כהלכתה'.

במסגרת רבנותו ופעולותיו הכבירות, היה נוסע מידי פעם בפעם לראדין, ליטול עיצה וברכה ממרן ה'חפץ חיים' זצ"ל, אשר מקיתונו הדל והצנוע בקע אור תורה והוראה לכל תפוצות הגולה. באחד הביקורים קודם שנפרד ממנו לשוב לביתו בגרמניה, שאל את ה'חפץ חיים': "מידי שבת ושבת אני נושא דרשה קבועה בקהילתי, מה הרבי מורה לדבר בפניהם ולחזקם בשבת הקרובה?"

ה'חפץ חיים' כבר היה אז לעת זקנותו, במעלה גיל הגבורות, ושכב במיטתו חלוש, אך לשמע השאלה סימן באצבעו לרבי אהרן להתקרב אליו, וביקש ממנו לפתוח בידיו את פיו הקדוש. רבי אהרן היסס, צמרמורת אחזה בגופו, כיצד יהיו לפתוח פה קדוש כמו של ה'חפץ חיים', וגם לא הבין למה ירמזון דבריו. אך ה'חפץ חיים' ציוה עליו פעם שניה ושלישית שיפתח את פיו.

בלית ברירה נאלץ רבי אהרן למלא אחר הוראת ה'חפץ חיים' בחלחלה ובידים רפות. משנפתח הפה ראה למול עיניו פה שלם ומתוקן - כשל אדם צעיר, כששתי שורות שנים צחורות ושלמות להפליא מעטרות את פיו משני צידיו, העליון והתחתון. "ספור את שיניי", ציוה ה'חפץ חיים', ורבי אהרן מילא אחר צויו מתוך אימה ויראה. רבי אהרן ספר ומצא שלושים ושתיים שינים שלמות, מתוקנות ובריאות, שן אחת לא חסרה או פגומה.

לאחר שסיים את המשימה הקשה, ליטף ה'חפץ חיים' את ידו בחום, ואמר לו בחיך: "שאלת מה לדבר בפני בני קהילתך בשבת הקרובה, הנה תוכל לספר להם שמצאת בראדין יהודי ישיש מאד שכל שיניו שלימות ומתוקנות בלי פגעים", והסיבה לכך משום ששמר את פיו כל ימיו מלדבר דברים אסורים, וכיון ששמר בשלימות על הפה שהקב"ה נתן לו, הקדוש ברוך הוא שמר על פיו בשלימות". (אוצרותיהם אמלא לג"ר אליעזר טורק שליט"א)